

HEMSTÄLLAN
2018-08-30 Ärendenr:
NV-01643-18

Regeringen
Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Hemställan om att Sverige bör minska antalet små förbränningsanläggningar i EU:s handel med utsläppsrätter

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att Sverige från och med fjärde handelsperioden minskar antalet små förbränningsanläggningar inom EU:s handel med utsläppsrätter (ETS) och att detta görs genom att inte längre utnyttja möjligheten att via artikel 24 direktiv 2003/87/EG inkludera små förbränningsanläggningar vars kapacitet understiger 20 MW.

Naturvårdsverket föreslår att frågan avgörs snarast möjligt och senast under december 2018.

Skäl

Enligt direktiv 2003/87/EG ingår förbränningsanläggningar med en kapacitet över 20 MW tillförd effekt i ETS. Sverige har valt att utnyttja möjligheten att via artikel 24 samma direktiv inkludera mindre förbränningsanläggningar om dessa är kopplade till ett fjärrvärmesystem som har en total kapacitet som är större än 20 MW (så kallad opt-in). Totalt ingår ca. 750 anläggningar i Sverige i ETS, varav ca. 300 är opt-in-anläggningar.

Förutom Sverige har två andra länder, Finland och Norge, inkluderat mindre anläggningar, men då på andra sätt. I Finland ingår bara de anläggningar som är kopplade till nät där det finns minst en annan anläggning som har en effekt på 20 MW. I Norge ingår mindre anläggningar som en följd av att man anser att ett helt fjärrvärmenät utgör en anläggning. Finland överväger att inkludera avfallsförbränning i nästa handelsperiod, men detta kan inte anses vara jämförbart med verksamheter som omfattas av Sveriges opt-in. Naturvårdsverket kan därför inte se att detta skulle påverka avgörandet i denna fråga.

Tyskland, Spanien, Frankrike och Storbritannien är exempel på länder som med aktiva beslut gått åt andra hållet och har exkluderat anläggningar vars utsläpp understiger 25 000 ton CO₂ per år. Storbritannien uppger att anledningen att de införde så kallad opt-out var att minska den administrativa bördan.

Ett av de huvudsakliga skälen som anfördes för opt-in i Sverige var att skapa lika villkor för mindre och större anläggningar inom fjärrvärmenät och att därigenom undvika att företag bygger många små anläggningar för att undgå ETS. Naturvårdsverket ifrågasätter att detta förfarande skulle vara ett viktigt skäl och menar att det istället finns ekonomiska skäl att bygga större anläggningar i fjärrvärmenätet då det är kostsamt att driva små anläggningar.

Administrationen för verksamhetsutövarna och Naturvårdsverket för att uppfylla handelssystemets krav har ökat sedan handelssystemet infördes vilket innebär att bedömningar som gjordes då kring administrationens kostnader inte längre gäller. Administrationen för små anläggningar kommer att öka betydligt i fjärde handelsperioden till följd av ändrade regler gällande gratis tilldelning av utsläppsrätter. Naturvårdsverket anser att de administrativa kostnaderna blir omotiverat höga sett till de låga utsläpp som anläggningarna står för (opt-in anläggningar står idag för ca 0,3% av utsläppen för handlande sektorn). Även Energiföretagen har framfört att de administrativa kostnaderna redan idag är för höga i en hemställan till Miljö- och energidepartementet den 27 januari 2017 om att slopa Sveriges opt-in av små anläggningar i ETS.

Anläggningar som enbart förbränner biobränsle, mobila pannor och små industrier som levererar spillvärme till fjärrvärmenät omfattas också av opt-in-beslutet. Detta har fått konsekvensen att tillgänglig spillvärme i vissa fall inte nyttiggörs då vissa anläggningar vill undgå administrationen inom ETS.

Anläggningar som enbart förbränner biobränsle exkluderades ur ETS på EU-nivå från år 2013, men på grund av Sveriges opt-in-beslut ingår de fortsatt i Sverige, vilket skapar administration trots att utsläppen för dessa anläggningar räknas som noll.

Naturvårdsverket anser att riskerna med att flytta dagens opt-in-anläggningar till den icke-handlande sektorn är små. I dagsläget är kostnaden för att släppa ut koldioxid för dessa anläggningar i princip lika stor i den icke-handlande som i den handlande sektorn. Inom ETS betalar verksamheterna idag 91% av koldioxidskatten plus priset för utsläppsrätter, medan de skulle betala full koldioxidskatt utanför ETS. Möjligheten att nå de nationella klimatmålen till år 2030 och 2045 bedöms inte påverkas nämnvärt, eftersom utsläppen som flyttas är små (50 000-70 000 ton CO₂ per år). Opt-in-anläggningarnas fossila utsläpp härrör därtill huvudsakligen från flytande fossila bränslen som bör kunna bytas ut mot förnybara alternativ.

Naturvårdsverket arbetar för närvarande med att ta fram föreskrifter inför nästa handelsperiod. Under våren 2019 kommer majoriteten av de ca 750 anläggningarna i Sverige inkomma med ansökningar om tilldelning inför fjärde handelsperioden. Det är ett arbete som omfattar stor administration både för

Naturvårdsverket och för verksamhetsutövare. Naturvårdsverket föreslår därför att beslut om att minska antalet små anläggningar fattas snarast möjligt och senast under december 2018 för att undvika att tilldelningsansökningar för upp till 300 anläggningar tas fram och granskas av verksamhetsutövare, ackrediterade kontrollörer och Naturvårdsverket i onödan. Naturvårdsverket menar att det lämpligaste sättet är att sluta tillämpa opt-in.

Beslut om denna hemställan har fattats av generaldirektör Björn Risinger.

Vid den slutgiltiga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschef Stefan Nyström, föredragande, enhetschef Fredrik Hannerz och handläggare Kristin Gunnarsson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Naturvårdsverket

Björn Risinger

Generaldirektör

Stefan Nyström

Avdelningschef

Kopia till:
Energimyndigheten
Swedac
Riksgälden
Skatteverket